

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona   Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona   Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Halottak ünnepére.

Megint kint járunk a temetőben. Her-
vatag virágok, sárguló avar borítják a
sirokat és könyezve, sóhajtvá, borus gon-
dolatokba merülten járunk mi élők a
halottak kicsiny házai között. Emitt egy
szegény ördög fekszik. Sirja jeltelen, a
korhadó fakeresztet már esztendő előtt
elfujta valami mérges téli vihar. Jól fekszik
itt, melegen. Ilyen temperált lakása
talan sohse volt, amíg élt és nagyobb
hely se jutott neki, mint amilyenben
most fekszik.

De amott, a büszke fekete márvány
obeliszka alatt nagy ur alussza örök álmát.
Míg élt, palotában lakott és szolgák se-
rege leste parancsait, szép nők, epedtek
kegyeiért. Most? Megelégszik ugyanak-
kora hellyel, mint a koldus és testét ugyan-
azok a férgek rágják, mint az utolsó
napszámosét. Nem tud már semmitsem
arról, hogy milyen jól ment a dolga,
amikor a föld felett járt; a föld alatt
nem emlékszünk, nem vagyunk büszkék,
nem vagyunk gazdagok és nem vagyunk
nyomorultak sem. Igazságosan egyenlők
vagyunk.

De vidáman ragyog ezer és ezer láng
a sírok fölött! Koszoruk, virágok disze
mindenfelé s a halk esti szellőben ked-
vesen lobog ide-oda a láng; szép dalok
szállanak a csillagos ég felé és a szo-

morúság hangulatai dacára, telivéren
lúktat az élet a halál birodalma fölött.

Oly szép a halottak estéje!

Rossz vagy kérges szívű ember az,
akit nem ejt meg halottak estéjének szí-
nes hangulata s akinek a szeretett rokon
vagy barát elvesztése felett érzett kesé-
rűségét nem enyhítene halottak ünnepé-
nek-magasztos poézise.

Bizony, ide jöjjetek ti erősek, büszkék,
gazdagok, dölőfösek és boldogok. Ide
jöjjetek halottak estéjén a sírok közé,
hogy szemtől-szembe lássátok, mik vagy-
tok, mik lesztek? Hogy minden bizonyítá-
snál sulyosabban éreztétek, mi lesz a
vége minden erőnek, büszkeségnek, gaz-
daságnak, dölőfőnek és boldogságnak.
Bármily magasra emeljen is a magatok
képesége vagy a véletlen szerencse, csak
ide kerültök, ahol nincsen semmi abból
a sok jóból, amelyben most részettek van.
Ide jöjjetek és boruljatok le alázattal az
ember végzete előtt, amely ki nem ke-
rülhető, lévén az a halál.

Es jertek ide ti is, nyomorultak,
szerencsétlenek, betegek, éhesek, önma-
gatokkal meghasonlottak. A test a lélek
minden sebére csodálatos örökös meg-
gyógyító irt nyujt nektek az anyaföld. Itt
nincs nyomorúság, éhség, szerencsétlenség
és kétkedés. A végtelen nyugalomosság
birodalma van itt, amely minden lakóját
egyformán oltalmazza meg attól, ami
fájhat és bánthat.

Szálljon itt magába minden ember és
merítsen vigaszt a temető szépségeiből.
Ime: nem halunk meg mindazonáltal.
A sírban is életet élünk, két félét. Az egyik
sírontuli életet a vallás nyújtja nekünk,
amelynek tanítása szerint nincs hatalma
a halálnak a lélek fölött. Az megmarad
és misztikus, tárgyaltalan, tehát abszolút
nyugodalmos boldog éltet él továbbra is.
A másik életet szeretteink emlékezetében
éljük, akik halottak estéjén kijönnek
a sírjainkhoz és fényes lánggal, virággal,
könnyel és dallal áldoznak nekünk.

Ez a mienk, ez a mi osztályrészünk,
ennél többet nem követelhetünk, nem
kívánhatunk.

És ezért ne éljünk úgy, mintha örökké
élnénk, de számoljunk minden elhatározó
cselekedetünkönél azzal, hogy bármilyen
sikerben, vagy bajban van is részünk:
a nóta vége egy. Kivisznek bennünket és
elásnak a földbe. S a léleknek, amely
tovább él, nem telik gyönyörűsége földi
gyönyörűségben, nem sujtja le földi bánat.

— A betétszerkesztés befejezése. Ma jár
le a hirdetés, melynek alapján az 1886. évi
XXIX. tc. értelmében, a törlési kereset, vagy
ellentmondás beadható, továbbá az 1889. XXXVIII.
értelmében a fölszólalás. Tekintve, hogy az utolsó
nap vasárnapra esik és november hó 1-je ün-
nep, még a november hó 2-án is sikerrel lehet
élni a föntírt jogorvoslattal. Lapunk nyomdájá-
ban kapható a hozzávaló nyomtatvány.

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzalog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. **Az igazgatóság.**

TÁRCA.

A csók.

Irta: Pierre Villetard.

— Szerelmi történet? mondjuk legenda, igazította
helyre Laurier Fülöp hadnagy mosolyogva. A kicsike
valóban nekem tündér volt. Egy varázsütéssel megtisz-
tította az eget, virággal hintette be a hegyet. Nincs fájdal-
masabb dolog, a félénk szenvedélynél. Én kéjesebb
dolgot sem ismerek nála.

Laurier nagyot nyújtózott s szemeit a szamovárra
szögezte, melyben a pompás ital dudolgot, majd
megtömté a pipáját és elkezdte:

— Diáonban ismerkedtem meg a tündéremmel.
Azt mondják, ott reparálják meg a kimerült idegeket.
Tonkingból jöttem haza, beteg aggyal, remegő testtel,
undok agyrémekkel népesítettem be az éjjeleimet, mely-
ekben csücskös kalapu tengeri rablók a rizsföldekről
vagy a pagodákból előbukkanva kaszálták az emberi
fejeket görbe karddal.

— Hirtelen teljes civilizációba estem be. Az első

nap teljesen elvoltam kápráztatva. Mindenek fölött a
nők csodálkoztatták el a szemeimet. Magukkal hozták
ruháik redőiben a nagy városok illatát, hol finom és
gyöngéd szerelem honol.

— Az én bálványképeket Manettenek hívták és 20
éves volt. Párisi nő, szükségtelen is mondanom. Férjes
asszony — később tudtam meg — félesztendő óta.
Férjhez menetele előtt egyike volt azoknak a csodás
virágoknak, melyeket Páris, London, Madrid pazar bő-
séggel hint a tengeri fürdőkbe s melyek gyönyörködte-
tik a szemeinket a rózsás kosárcák módjára.

— Ez csodálatosképpen szerette a férjét, Jouve Pált,
egy atléta természetű szép fiút, tele étellel és duzzadó
erővel, kinek vallásosan leste minden mozdulatát. És
Pál egész természetesen, bántó egykedvűséggel fogadta
ezt a hódolatot.

— Oh, a szörnyeteg! . . . Még most is látom őt a
kávéház terraszán a rojtos vászon-ernyő alatt, hol egy
kis asztalnál üldögélni szoktak, kissé hátra dölve, hü-
velyk-ujját a mellényébe dugva, szemben ezzel az isteni
lényel, kinek kristálytisza gyöngye hangja üvegcsengés-
ként hatott rám.

— Manette barna, kicsiny volt, nagy fekete szemek-
kel, melyek mint két darázs, röpködtek a szemhéjak

kelyheiben. Egy sötétpiros szalagot vegyített a hajába s
rendesen a nyakékével babrált az ábránd óráiban.

— Mindenütt látom őt egyszerre: a tenisz-pályán,
hol ruganyosan és nyalkán verte vissza a lapdát; a
zeneteremben, hol komolyan könyökölt a zongorán,
hogy jobban hallhasson.

— És egy napon, magam sem tudom már hogyan,
egy pár közömbös szót váltottam a házaspárral s egy
hét mulva a nyaralók kellemes és könnyű intimitása
uralkodott köztünk.

— Egy reggel azonban nagy mozgalom támadt a
szállóban. River Ellen, az angol énekesnő érkezett meg.
A férfivilág egyszerre lángra lobbant a vágy és a kívánc-
siság melyet egy körülrajogott szép nő szokott kelteni.

— Milyen szép! — kiáltott fel Manette.

— Báh! mondta Pál s képmutatóan játszott a villá-
jával.

— Mindamellét nem maradt az utolsó az angol
szépség hódolói közt. Aggodalommal vegyes örömmel
néztem a szenvedélyes fiúkat, melyet csak hamar folytat-
tak. Amint az asztaltól felkeltünk vagy odamentünk,
örökös kacsintgatás, röpke mosoly folyt köztük, melyek
engem elbűvöltek és győtráltak.

— Esténként, amint a távoli hegyek violaszín kődbe

Igazi hazafiság.

Irta: Éder János.

A m. kir. földmivélségi miniszteriumhoz beérkezett tudósítások szerint az 1909. évi buzatermés majdnem 1 millió métermázsával silányabb, mint a múlt évi, tehát akárhogyan csürjük-csarvarjuk is a dolgot, még annyi buza sem termett, hogy az ország belsejéig fedezné. Ez pedig azt jelenti, hogy a magyar munkásnép ebben a tejjel-mézzel folyó Kánaánban nélkülözni kénytelen.

A hanyagság és a nemtörődömség következtében beállott évtizedes szárazságok évről-évre hatványozott erővel sietetik a Nagy Magyaralföld végpusztulását, a borzasztó rémet: az „aszályt.“

Az oktan erdőgazdálkodás, a vizegyes területek észnélküli lecsapolása; a rétek megszüntetése és egyéb megfontolatlan téves kulturális törekvések oda juttatták ezt a magyar Kánaánt, ezt az ugynevezett „Közép-Európa éléstárát,“ hogy ma már kenyeret nem képes adni még a magyar-alföldi munkásnépnek sem.

Ki gondolta volna azt, hogy akkor, midőn 1868 óta, tehát azóta, mióta magyar felelős kormány intézi saját belügyeinket, mióta több, mint 1 millió katasztrális holddal növekedett a szántó-vető földünk, tehát 40 évi hazafias kormányzás után a magyar-alföldi munkásnép 29 koronát kénytelen kiadni azért a buzáért, melynek minden egyes szeméért ezer verejtékcseppet hullat a kiaszott talajra.

Csodálatos dolog, hogy ilyen körülmények után, még akad az országban olyan elvakult egyén, aki jeremiádat sir azért, hogy a magyar-alföldi munkás nem leli honját e hazában: hanem túl az Oceánon, Amerikába vándorol csak azért, hogy mindennapi kenyerét megkereshesse.

Hát pedig, mélyentisztelt uraim, ezen az állapoton nagyon könnyű szerrel lehetne segíteni. Határozottan merem állítani, hogy annak a szomorú állapotnak, midőn ma, ebben az ugynevezett Kánaánban a magyar munkás, a magyar szegény nép 29

koronát fizet egy métermázsá buzáért, midőn ma a télvíz küszöbén állunk, az államfentartó elem, a magyar munkás az éhínség borzalmának van kitéve, csak egy kis hazafias önzetlenségre, csak egy kis minden lépten-nyomon hangoztatott humanizmusra kellene rátérni és a magyar munkásnép, az államfentartó elem, az inség rémétől, az éhségtől meg lenne mentve.

Hát tisztelt uraim! Egy millió métermázsá buzával kevesebb termett az idén, mint a múlt évben. Tény az, hogy ezzel a csekély mennyiséggel jó, ha a belsejéig fedezni. Nincs tehát a buzából olyan termésünk, hogy a külföldet is elláthassuk. Ilyen esetben a hazafiúi kötelesség nem azt parancsolja, hogy a buzából az anglus pudingot, a német gombócot, a francia pástétomot egyék: hanem az, hogy elsősorban a magyar munkásnak legyen kenyerre, hogy a magyar munkás ne éhezzen.

Igen tisztelt uraim! Ha önök igazi hazafiak, ha önök a magyar nép érdekeit szívükön viselik, akkor elsősorban arról kell gondoskodni, hogy a magyar munkás olcsón juthasson a magyar buzához, már csak azért is, hogy kenyereért ne legyen kénytelen Amerikába vándorolni. Ilyen esetben, midőn csak annyi buza termett, amennyiből csak mi magyarok lakhatunk jól, ne tessék megengedni, hogy egy árva szemet is kivigyenek külföldre. Igen: mert nézetem szerint hazafias frázisokkal nem, hanem csak kenyérral lakhatik jól az ember, még ha magyar ember is.

Ujdönságok.

— **Községek osztozkodása.** A régi tanítók így tanították a kivonás szám-műveletét: „hármát a kettőből nem lehet, kölcsönzők tehát egyet az előtte való számból.“ Ugy lett aztán a kettőből tizenkettő s abból már lehettett hármát levonni. — Ugyanezt a szám-műveletet kivanják utánózni Sándorfalva és Algyő községek,

burkolóztak, Ellen és Pál egymás mellett vették be magukat a park néma magányába. Manette egy szót sem szólt. Csak idegesen harapdálta az ajkát

— Egy este mégis, amint Ellen, egy lábbal a lépésön, várni látszott, Manette élenken megérintett a Pál karját:

— A kötelességed, édesem!

— Bamba vagy! felelte a férj kissé idegesen.

Láttam a kis asszonykát sirni. Oh! nagyon diskrét volt... egyszerű hármát a szalon egyik sarkába húzódtott s gyorsan lapozgatni kezdett egy fénykép-albumot.

Oda mentem hozzá, beszélgetni kezdtünk és egész tíz óráig, nem törődve a köröttünk uralgó zajjal, abban az illúzióban ringattuk magunkat, hogy barátok vagyunk. Semmi más, csak az, tessék megérteni. Féltem, hogy ha gyöngédebb érzelmeket vallok be, örökre szétzúzom törékeny boldogságomat. Ama néma reménytelen szerelmet tápláltam, mely pusztítja s élteti a lelket, de a legnagyobb fájdalom közepete is a legmélyebb és a legtisztább örömmel tölt el bennünket.

Erősen hiszem, hogy az idényünk ily módon ért volna véget. De River Ellen egy nap fejébe vette, hogy ő Genfben megy énekelni. Augusztus délután volt; viharfelhőkkel az égbolton, mennydörgéssel, villámlással a fejünk fölött.

Az Ellen gépkocsija a szálló előtt pöfögött. Husz kicsipett gavallér foglalt állást az előcsarnokban. Ellen hirtelen megjelent bálí kimenőben, köpenyének rojtos zsinórjai a földet söpörték. Körülnézett és megszólalt:

— Oh! Ha elgondolom, hogy egy sincs, aki elkísérné az urak közül!

Pál legott előugrott. Manette a falhoz szögezve nézte ezt e jelenetet; egyetlen mozdulat nélkül. Amint

a kocsit kívül a park kerítésén, egy ablakhoz lépett s az üvegtáblához szorította a homlokát.

— Asszonyom, mondtam.

Hát fordult:

— Nos, mi?

— De itt a vihar... Nem fél?

Zavart tekintetet vetett rám:

— Félek a vihartól?... Oh, nem!

És most sírásra fakadt.

Éppen ebben a pillanatban tűzkigyó hasította végig a felhőket. Egyedül voltunk a kis szalonban. A hirtelen dörgés hatása volt-e, vagy egyszerűen a nagyon élenk fájdalomé, mely arra ösztönöz bennünket, hogy keressük a biztos barátság menedékét, a finom kis asszonyka a karjaimba dőlt, hangos sikoltással és egy fájdalom, nagyon rövid percig a mellemen éreztem pihegni azt a fiatal keblet s tatottam a terhét annak a kedves főnek, melynek a haja megrészegített az illatával.

— Szeretlek! hebegtem magamon kívül.

Erre Manette szeliden felemelte a fejét lehuja a szeméit s engedte, hogy remegő s könnyben ázott csókot lopjak az ajkairól. Ez különben csak pillanatnyi öröm volt. Három óra múlva Pál visszatért, vigasztalta Manettet s bocsánatért esdett, amit nagyon könnyen is megkapott.

— Másnap, amint Manette megpillantott, elpirult, került és én hamar megértettem, hogy jelenlétem feszélyező, s nem tehetek mást, mint összeszedni a sátor-fámat.

Küiönben akár akarja, akár nem, a kis asszonyka, én megőriztem az ajkamon és a szívemben a könnyeinek ízét. Időről-időre érzem ma is a viharos éjszakákon.

amelyek területeiket a szomszédos Sövényháza községből szeretnék valamelyest megnagyobbítani. Sövényháza, mint „előtte való szám“ nem ellenzi ugyan a szomszédos községek területének ilyen növekedését, ám kíváncsi a szomszédok vagyoni helyzetére, akiknek a gondjaira bizza eddigi vagyonát, valamint az óhajok mekkoraságára, nevezetesen, hogy a terület-ajándékozás után a nagylelkű adakozó hogyan állhatja meg helyét a községek sorában. E tárgyban volt értekezlet Szentesen, e hó 25-én, az alispán elnöklete alatt. Ezen értekezlet azonban eredménytelenül oszlott szét, mivel sem Algyő, sem Sándorfalva képviselői nem szerelték föl magukat a kellő tájékoztató adatokkal.

— Itélet a toronyóra-pörben. Toronyóránk történetében fordulópont következett be. Az ismeretes pörben ugyanis e hó 25-én volt Szentesen a tárgyalás s a bíró úgy ítélte, hogy az óra művésze: Hermann ur köteles a szakértők véleménye szerint rossznak talált órát visszavenni, a felvett 900 korona előleget a községnek visszafizetni, végül a perköltséget viselni.

— **Acetilénfény a község házában.** Szegvár község a haladás tekintetében alaposan lépipál bennünket. Mert míg nálunk a község házában pislákoló gyertyavilág és bűdös petróleumfény mellett munkálkodnak a község hivatalnokai, addig Szegváron gyönyörűen ragyogó, fehér acetilénfény hirdeti a haladás felsőbbiségét. E héten szerelték föl ugyanis a szegvári község házában a világító gáz vezetéket s ha még fölemlítjük, hogy egyidejűleg a vízvezetési hálózatba is belett kapcsolva a szegváriak közháza, csakugyan el kell ismernünk maradiságunkat. Azaz: haladunk mi is. De fájdalom csak az egyenetlenkedésben, az egymásközi jóviszony megbontásában, felebarátaink családi békéjének földúlásában, ok nélkül támasztott pörös viszályok megteremtésében, suttymban készülő és csúnya, önző érdekeket szolgáló aknamunkával és békésen munkálkodó társadalmi csoportok tönkresilányítását célzó ravasz eszközök kifürkészésével. És ez is valami.

— **Meghívó.** A képeítéshez kötött mesterség gyakorlásával foglalkozó összes helybeli iparosokat ma, vasárnap délután 1 és fél órakor a központi fiúiskola II. a) osztályában, a „Katholikus Kör“ tagjait pedig a plébániai hivatalon délután 4 órakor tartandó közgyűlésre ezúton is meghívom. Mindszent, 1909. október 31. Főszolgabíró.

— **Szent a béke.** Már mint Mindszent község és tőszomszédja: Szalay János között. E héten állították ki kölcsönösen a nyilatkozatot, mely szerint se egyiknek a másikán, sem a másiknak az egyikén nincs semmi követelnivalója; a megkezdett megye-perpatvart Szalay János és neje beszüntetik s ezután is békés szomszédjai kívánnak maradni a község házában. Így is van ez legjobban, mert nincs jobb az egyetértésnél és békességnél, míg a rossz szomszédosság csupa „török átok.“

— **Ezer gyermek iskola nélkül.** Hódmezővásárhelyről jelentik: A tankötelesek listájának összeállításánál kiderült, hogy ezer elemi iskolaköteles nem jár iskolába, mert az iskolák nagy része túl van zsufova.

— **Tűzoltók figyelmébe.** A mindszei Önkéntes Tűzoltó-Egylet az ősi nagy gyakorlata előtt, mely november 7-én fog megtartatni, rendez havi záró gyakorlatát ma délután 4 órakor tartja a szertár előtt melyre a működő tagokat ezúton is meghívja a parancsnokság.

— **Eljegyzés.** Fiátfalvi Kádár Árpád, a csongrádmegyei gazdasági egyesület titkára eljegyezte Novobácky Margit úrleányt, Novobácky Győző ármentesítő társulati tisztviselő szeretetreméltó, bájos leányát, Szentesen.

— **Halálos végű bicskázás.** A fékezhetetlenségében állatias vadságig fajuló legényvirtus áldozata lett egy derék, munkás életű, becsületben megöregedett asszony, aki egy parázs veszekedésnél, midőn leendő veje megvédésére sietett és békítőleg lépett közbe, oly veszedelmes sebet kapott, mely halálát okozta. Az eset a következőképp történt: Szabó Péter fiatal polgártársunk menyasszonyával: Ambruzs Rozállal a múlt vasárnap este felé egy kis szórakozásra betértek Gyovay István vendéglőjébe. Szabónak néhány cimborája is ott mulatott s a leendő fiatal pár közéjük telepedett. Olyan jól találták magukat, hogy az est is ott érte őket. Ambruzsné, aggódván a kimaradottakért, úgy 8 óra tájon értük ment. Mire azonban a korcsmába ért volna, hozzátartozói már a szomszédos ház előtt jöttek haza felé. De követte őket egy más társaságbeli legénycsapat is, akik előbb szitkokkal illeték Szabó Pétert, majd megtámadták. Az egyik legény, névszerint Gyovay Mihály egy ólmosvégű bottal úgy fejbeütötte Szabót, hogy legott összerogyott. Ambruzsné felismerte leendő veje helyzetét, a verekedők közé vetette magát s saját testével igyekezett megvédeni Szabó Pétert. De vesztére tette, mert a Szabónak szánt veszedelmes kézzúrások őt érték és ő is alétan bukott a kövezetre. A támadók, látván cselekményük eredményét, elfutottak, míg Szabó cimborái orvosért, csendőrökért siettek.

Ambruzsnét (Ludányi Pannát) életveszélyes sebeivel a lakására szállították. Bal halántékából erősen patakozott a vér s egyik arcát szinte lekanyarította a támadó bicskájával. A szerencsétlen asszony nem nyerte többé vissza eszméletét s a gyorsan nyújtott orvosi segély és gondos ápolás dacára e hó 28-án sérüléseibe belehalt. A csendőrség hamarosan elfogta a gyilkost, társával egyetemben. A halálos sebet Locskai József 18 éves legény ejtette Ambruzsnén, Szabó Pétert pedig Gyovay Mihály ütötte le.

Tegnap délután boncolták föl Ambruzsné hulláját. bírói beavatkozás mellett. Locskai József, a gyilkos is végignézte ezt a szomorú aktust. Szuronyos csendőrök kísérték a tetemrehívásra. Tettét nem tagadja és ittasságával védekezik. A bíróság jegyzőkönyvet vett föl vallomásáról s mivel Locskainak állandó lakása van, szabadlábra helyezte. — Érdekes, hogy Szabót ugyanaz a Gyovay Mihály ütötte le, aki néhány év előtt revolverből azért lött meg egy gyermekleányt, mert epekedését nem volt hajlandó meghallgatni.

— **Névtelen levelek** aknamunkája háborítja némely kiválasztott irányadó egyéniségünk nyugodalmát. Mindig a jellemtelenség szokott kufforrása lenni a névtelen levelek gyártásának, s rendszerint olyanok választják becstelen fegyverül, akik nyílt sisakkal, tiszta fegyverrel nem merik támadni alacsony céljaiknak útjába álló ellenfeleiket. — Fel vagyunk hatalmazva a támadottak részéről annak kijelentésére, hogy a támadottak jól ismerik a névtelen levelek sáros barlangját s gyűjtik adataikat, hogy a mások becsületének gázolásából tengődő élősdiak alkalom adtán méltó bünhődés részesei legyenek.

— **Meteor.** Vasárnap délután egynegyed hatkor a szürkülő égboltozaton északkeleti irányban fényes meteor volt látható. Az intenzív fényű meteor eleinte egymagában volt látható, később azonban ketté vált s a kisebbik gyengébb fényű követte az elsőnek irányát. Az érdekes és ebben az időben szokatlan tüneménynak, mely alig egy-két másodpercig tartott, igen sok nézője akadt.

— **A szivarkedveik öröme.** Nagy az öröm a szivarkedvelők között. A pénzügyminiszter legutóbbi rendelete nyomán vidultak fel az ár-cok: lesz már szép sárga, ropogós szivar nemcsak a nagy tőzsdékben, de minden dohányárudában. S ez elég ok arra, hogy a szivarok kedvelői örömmámorban usszanak.

— **Az állami szőlővesszők és oltványok eladása.** Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszőket és szőlőoltványokat kizárólag hazai szőlőbirtokosoknak a következő árákon adják el: Amerikai fajtájú szőlővesszők ezre 12, illetőleg hat korona. Gyökeres vesszők ezre 24, illetőleg 12 korona. Európai fajtájú szőlővesszők ezre 6 és 3 korona, európai fajtájú gyökeres vessző ez évben nincs. Csemegefajtáké 10 és 5 korona között váltakozik. Gyökeres szőlőoltvány ezre 200 korona, sima zöld szőlőoltványok ezre 100 korona. A csomagolás és a feladó vasuti állomásig való szállítás költségei az állami telepeké. A vasuti vitelbér bevételt terheli. Az érdeklő gazdaközönségnek legkésőbb november 20-ig, azon kerületi szőlőszeti és borászati felügyelőhöz, vincellériskolai igazgatóságához kell beadni vételi ajánlatukat, amelynek kerületében van telepített szőlőbirtokuk, illetőleg ahol újítandó vagy beültetendő területük fekszik. Huszezer darabnál több sima vesszőt, tizezer darabnál több gyökeres vesszőt és nyolcezer darabnál több szőlőoltványt egy-egy folyamodónak nem adnak.

— **Öngyilkos kerékgyártó.** Gémes Gyula mindszei iparos még e hó 3-án jelentést tett a főszolgabírói hivatalon, hogy apósa, Búsi Sándor szentesi lakos, 81 éves kerékgyártó, aki tavasz óta nála tartózkodik, szeptember hó 27-én eltűnt hazulról. Hozzá tartozói öngyilkosságot sejtettek az életunt öreg eltűnésében, s megerősítette gyanujukat leginkább azon körülmény, hogy a mindszei halászok még az eltűnés napján megtalálták az öregnek kalapját a kompjáró fölött, néhány száz lépésnyire a Tisza innenső partján. A megindított nyomozás egy teljes hónapig nem vezetett eredményre. Időközben névtelen följelentés érkezett az alispáni hivatalhoz, mely a családtagokat vádolja meg az öregek elemésztésével. A járási főszolgabíró személyesen vette most már kézbe az ügyet, s a szegedi rendőrkapitánysággal együtt tegnap kétségtelenül megállapította, hogy azon ismeretlen férfi, akinek hulláját Szegeden október hó 2-án fogták ki a Tiszából, azonos az életunt Búsi Sándorral. Az öngyilkosnak zsebeiben talált tárgyakat a szegedi főkapitányság ma küldte át az itteni hatósághoz, hogy az elhunytak hozzátartozói is megállapítsák a kétségtelen személyazonosságot.

— **Kiss szerencséje nagy!** Miért a legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legcélsezerőbb osztálysorsjegy-főelárusító helye. Most is itt nyerték a 600,000 koronás főnyereményt immár negyedszer! Ajánlatos tehát t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencse kísérletet és rendeljenek Kiss Károly és társa bank részvénytársaságnál Bndapesten, Kossuth Lajos-u. 13. sorsjegyet. Huzás már november 18-án.

— **Közelg a tél.** Téalapó közeledtét jelenti a Pallavicini uradalom tegnapi híradása arról,

hogy november 2-án megkezdeti tiszai árterületen a kasvesszőszedést, 8-án pedig a rőzsevágást. Figyelmébe ajánljuk e körülményt polgártársainknak már csak azért is, hogy a kosárvessző és tüzi-rőzse beszerzésére kínálkozó ezen alkalmat igyekezzenek kihasználni.

— **Szőlőbirtokosainkhoz!** Nagy Gábor szőlőnagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyészett DELAWARE faj-szőlőnek termését az idén, amidőn az ország összes szőlőtermését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínén tekintsek meg s győződjének meg, hogy a DELAWARE szőlőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagú küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínén annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és bornak, hogy a t. olvasóink saját érdekében cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kóly, (Bihar m.) képes árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld.

Minden anyja érdeklődik a „SCOTT-féle EMULSIÓ” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszertárban.

— **Gyermek a máglyán.** Szegeden a honvédszár kaszárnyában Magyar Mihály kantinos Miklós nevű gyöngelméjű fia gyujtogatási mániában szenvedett. Tegnap délelőtt a fiú sokáig feküdt külön szobában az ágyában. Délfelé a zárt szobából rémes sikoltozást hallottak magyarák. A huszárok is összefutottak. A fiu szobájából az ajtó nyílásain keresztül füst tódult ki. Fölnyitották az ajtót. A belépők megdöbbenve látták, hogy az ágy lángokban áll s rajta a fiú, mint valami máglyán, jajgatva ugrál. A fehérneműje is lánggal égett. Pokrócokkal fojtották el a tüzet, de akkor már egész teste összeégett. A kórházba szállították, ahol hajnalban meghalt.

Közgazdaság.

Tarló buktatás és őszi mély szántás.

A magyar gazda csak nem akarja elhinni, hogy a tarló buktatás, meg az őszi mély szántás milyen nagy terméscsökkenést okozhat, sőt némely vidéken annyira meg van győződve a nép ennek káros hatásáról, hogy egy nemrég megejtett vidéki utam alkalmával éppen jelen voltam, mikor a cselédség arra kérte a birtokost, hogy a nekik kiosztandó kápásföldet hagyja tavaszig tarlóban.

Ugyan ezen utazásom alkalmával azonban egy másik tapasztalatot is szereztem, amelyet nem mulaszthatok el gazdatársaimmal közölni, hátha okulni fognak abból.

Két közvetlen egymás mellett fekvő alföldi gazdaságról van szó, melyeket már régebben ismerem. Mindkettő sík fekvésű, teljesen egyenlő minőségű talajjal, de egymástól tényegesen eltűtő gazdálkodási móddal. A csapadék viszonyok kelletett, hogy egyformák legyenek e két aránylag nem nagy birtoktesten, mert hiszen közvetlen szomszédok. Mégis az egyiknek idei buza-termése kat. holdanként 1165 kg., a másiké pedig csak 550 kg. volt.

Ezen nagy terméskülömbiséget tehát nem a talaj eltérő minősége, nem a csapadékbani különbség okozta, mert ilyen nem volt, hanem tisztán a gazdálkodás módjában való különbség. A nagy termést adó gazdaság már 10 év óta mindjárt aratás után lebuktatja a tarlót, ősziék alá 150 kg. szuperfosztát alkalmaz évről-évre, tavaszik alá minden földjét még ősszel 9—10 hüvelyk mélyen felszántja s a buza előtti növény alá minden harmadik évben istállótrágyát ad.

A kisebb termést adó gazdaság tarlólántást soha sem eszközöl, szuperfosztátot nem alkalmaz, őszi mély szántást nem végez, istállótrágyát is csak minden 6—8-ik évben alkalmaz.

A különbség oka tehát a tarlólántásban, az őszi mély szántásban s az ősziék alá rendszeresen alkalmazott szuperfosztátban található fel, amely rendszeres munkálatokat azután bőségesen meg is fizet a 615 kg. terméssel, amely a mai árak szerint körülbelül 170 korona többet bevételt jelent kat. holdanként, semmibe sem

számítva a nagyobb szalmatermést, ami pedig ma ugyancsak nem kicsinylendő értékűbbet jelent.

A tarlóhántásnak és őszi mély szántásnak roppant nagy jelentősége és fontossága van. A gyomot tartja, a talajt porhanyítja, érleli, a nedvességet oly nagy mérvben fenszórja a talajban, hogy az ilyen talajba került vetéseket a szárazság sem teheti tönkre s nyújt mindenestre annyi nedvességet, amennyi a szuperfoszfát foszforsav tartalmának feloldására szükséges s így nem fordulhat elő, hogy a szuperfoszfát az ilyen talajban nagy termésközzel bírhat.

Természtalaink fokozása céljából tehát okvetlenül alkalmazzunk tarlóhántást és őszi mély szántást.

Táncanfolyóda

Tisztelettel értesitem a mélyentisztelt szülőket és tánc kedvelő fiatalokat, hogy ma, vasárnap **Dobos István vendéglőjében** táncanfolyamot nyitok. Rendes tanulók 6—8 koronát, haladók pedig 2 korona tandíjat fizetnek. A n. é. közönség becses pártfogást kéri **Török Bálint**, tánc tanító.

Legújabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Páratlan szőlőfaj

Hogy ezt bebizonyítsam a „DELAWARE“ szőlőről, közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb. 20 éves cseresapós kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fürt, egy drb 4 éves szálveszős tőke 168 fürt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálveszős tőke több mint 1600

kifogástalan egészséges fürt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permétezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permekezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtát adnak el, ezért a ki a valódi és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“ vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben továbbá a szöveg közé nyomat 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetéséről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly posta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Eladó ház és kovácsműhely.

Tisza-utca 317. sz. a. levő házam, jól felszerelt kovács-műhelyvel együtt, elköltözés miatt, sürgősen eladó. Alku köthető Hevesi Pál tulajdonos kovácsmesterrel Mindszentben. 1—3

A tisztántuli járás főszolgabírájától.

2467/1909. szám.

Hirdetmény.

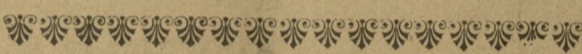
A Mindszent községben lemondás folytán megüresedett **községi közgyámi állásra** pályázatot nyitok, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy pályázati kérvényeiket hozzám legkésőbb november hó 6-ig nyújtsák be.

A közgyám évi fizetése 600 korona; viszont azonban a megválasztott tisztviselő hivatalának elfoglalása előtt 4000 korona összegű biztosítékot köteles letétbe helyezni.

A választás idejét utólagosan fogom megállapítani.

Mindsznt, 1909. október 19.

TARY ISTVÁN,
főszolgabíró.

5000 darab

gyönyörűbbnél gyönyörűbb képeslevelezőlap érkezett újabban papirkereskedésembe, igazi művészies felvétel valamennyi. Tessék megtekinteni! Kizárólag elsőrangú gyártmány! Nem tévesztendő össze szatócs-árakkal!

Cirokseprű

előállításához szükséges cirokszakállt a legmagasabb áron megvesz a hódmezővásárhelyi 48-as munkáskör cirokseprű gyára V. ker., Jókai-utca 21. szám.

3—3

Jó eredmény

érthető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű

nyomatvánnyal

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik ugy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szerelmes ifjak és leányok!

ha egymásközt levelet váltanak, mindig arra törek-szenek, hogy a kapott szép levélre még szebbet küldjenek ugy belső tartalom, mint külső csin tekintében. Sokszor aztán nagy gondot okoz az ilyen finom kis levélkék beszerzése, mert a bohó szerelmes nem tudja, hogy hol lehet azokat olcsó pénzen megvásárolni. Pedig hát az nagyon egyszerű dolog, mert teljesen berendezett papirkereskedésben **mindenféle szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb levélpapírok kaphatók, a képzelhető legnagyobb választékban és igen olcsó áron. Folyton a legszebb ujdonságok!**

Szerelmi levelezőkönyv,

mely elősegíti a szép levelek megírását, mintegy 100 levélmintát tartalmaz, 60 fillér

Minden gazdaasszonynak sok jó tanácsot ad és nálam 80 fillérért beszerezhető a díszes kötésű

Nagy szakácskönyv

Mindenféle papíráruk, írószerek, üzleti könyvek nagy raktára

Horváth Antal

könyv, papír-, író- és rajzszekereskedése

Mindszentben